

TRANSZNANOST – ZNANOST V ČASU NEGOTOVOSTI – MREŽENJE, HIBRIDIZACIJA IN HERMETIČNOST POLJA

Polona Tratnik

S prehodom od moderne v postmoderno kulturo prihaja do sprememb tudi v polju znanosti. Če so bili pri modernem načinu funkcioniranja znanosti problemi zastavljeni in rešeni v kontekstu akademskih interesov specifične skupnosti, so pri sodobnem načinu t. i. transznosti problemi rešeni v kontekstu aplikacij; če je za prvi način veljal princip disciplinarnosti, za drugega velja princip transdisciplinarnosti; če je prvi način določala homogenost, drugega določa heterogenost; če je v prvem veljala hierarhičnost in ohranitev forme, v drugem velja heterarhija in prehodnost. Sodobna oblika znanstvenega polja se podobno kot polje umetnosti (kulture) razširja v širšo družbeno polje, vsebuje več družbene refleksije in širšo, heterogeno paleto sodelavcev, ki delujejo v zvezi s problemom, ki je definiran v specifičnem kontekstu. Znanosti tako naj bi bilo več možno razumeti kot avtonomni prostor, jasno ločen od 'drugih' v družbi, kulture in (bolj sporno) ekonomije. Namesto tega so postale vse te domene 'interno' heterogene in 'zunanje' medsebojno odvisne, celo transgresivne, da so prenehale biti ločene in razločljive. Evropski razpisi spodbujajo mrežno in transdisciplinarno delovanje glede na specifične interese, ki jih spodbuja razpis, in k sintezi rezultatov raziskovalnih skupin iz različnih raziskovalnih institucij iz več držav znotraj unije. Vendar pa sistem dejansko ne predvideva povezovanja med znanstvenimi in drugimi družbenimi praksami, zlasti kulturnimi (umetniškimi), ki bi pri komunikaciji rezultatov lahko imele pomembno vlogo; prav tako pa obstajajo (in se še večajo) ovire za vključevanje mladih raziskovalcev v raziskovalne projekte, kar po drugi strani kaže, da polje znanosti le ni tako odprto in stimulatívno, kot se morda na prvi pogled zdi.